

Polugodišnji bilten

januar - juni 2023. godine

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
ODSJEK ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA

UNUTAR OVOG IZDANJA

AKTIVNOSTI POLICIJE BRČKO DISTRINKTA BIH, ODABIR NEVLADINIH ORGANIZACIJE KOJE ĆE VRŠITI USLUGU SMJEŠTAJA I ZBRINJAVANJA ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA U 2023. GODINI, IZVJEŠTAJ STATE DEPARTMENTA O TRGOVINI LJUDIMA, JAČANJE REFERALNIH MEHANIZAMA NA KANTONALNOM I OPĆINSKOM NIVOU ZA PREVENCIJU I POSTUPANJE U SLUČAJEVIMA PROSJAČENJA I SVIH DRUGIH OBLIKA EKSPLOATACIJE DJECE, JAČANJE KAPACITETA PROFESIONALACA ZA PREVENCIJU I POSTUPANJE U SLUČAJEVIMA PROSJAČENJA I SVIH DRUGIH OBLIKA EKSPLOATACIJE DJECE, SENZIBILIZACIJA I PODIZANJE SVIESTI PROFESIONALACA ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA, PRVI SASTANAK UPRAVNOG ODBORA PROJEKTA VIJEĆA EVROPE „JAČANJE AKCIJE PROTIV TRGOVINE LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI”, ODRŽAN PANEL O PRISTUPU PRAVDI I UČINKOVITIM PRAVNIM LIJEKOVIMA ZA ŽRTVE TRGOVINE LJUDIMA, ODRŽAN OKRUGLI STOL NA TEMU „UNAPREĐENJE UČEŠĆA ŽRTAVA I PREŽIVELIH ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA U AKCIJI PROTIV TRGOVINE LJUDIMA“, PODRŠKA VIJEĆA EVROPE UDRUŽENJU „NOVI POČETAK“ KROZ DODJELU BESPOVRATNIH SREDSTAVA, ODRŽAN SASTANAK RADNE GRUPE ZA IZRADU NACRTA ZAKONA O OBEŠTEĆENJU ŽRTAVA KAZNENOG DJELE TRGOVINE LJUDIMA, REGIONALNA KONFERENCIJA „BORBA PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I KRIJUMČARENJA MIGRANATA NA ZAPADNOM BALKANU“, SASTANAK UDARNIH GRUPA ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I KRIJUMČARENJA MIGRANATA, SUBREGIONALNA OBUKA/SIMULACIJA O SUZBIJANJU TRGOVINE LJUDIMA I KRIJUMČARENJA MIGRANATA NA ZAPADNOM BALKANU, SASTANAK UDARNE GRUPE ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I ORGANIZIRANE IREGULARNE MIGRACIJE, PRELIMINARNI STATISTIČKI PODACI O ŽRTVAMA TRGOVINE LJUDIMA ZA PERIOD JANUAR - JUNI 2023. GODINE, AKTIVNOSTI CENTRA ŽENSKIH PRAVA, KONSULTATIVNO-ZAGOVARAČKI PROCES CENTRA ŽENSKIH PRAVA, KONFERENCIJA O ZAŠTITI ŽRTAVA, OKRUGLI STO O SARADNJI U OBLASTI BORBE PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I KRIJUMČARENJA MIGRANATA, UNAPREĐENJE KAPACITETA BIH ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I KRIJUMČARENJA MIGRANATA, 23. KONFERENCIJA ALIJANSE PROTIV TRGOVINE LJUDIMA, SINERGIJA U BORBI PROTIV TRGOVINE LJUDIMA U SVRHU RADNE EKSPLOATACIJE U LANCIMA SNABDIJEVANJA, ZAJEDNIČKE RADIONICE ZA POLICIJU O PITANJIMA MIGRACIJA, REZULTATI PRAĆENJA PREDMETA TRGOVINE LJUDIMA,

AKTIVNOSTI POLICIJE BRČKO DISTRINKTA BIH

Policija Brčko distrikta BiH, u saradnji sa Koordinacionim tijelom za borbu protiv trgovine ljudima na području Brčko distrikta BiH, a uz podršku organizacija World Vision i Udruženja "Zemlja djece u BiH", je u okviru projekta *Jačanje lokalnih kapaciteta za borbu protiv trgovine ljudima u BiH* u dva navrata i to: 2. februara i 11. aprila 2023. godine u prostorijama Policije Brčko distrikta BiH, organizovala obuke na temu "Referalno djelovanje na polju prevencije i postupanje u slučajevima prosjačenja i drugih oblika eksplotacije djece u Brčko distriktu BiH. Navedenim obukama prisustvovao je ukupno 51 poliBOcijski službenik Policije Brčko distrikta BiH.

Poklon Vlade Sjedinjenih Američkih Država

KALI SARA
ROMSKI INFORMATIVNI CENTAR

Referalno djelovanje na polju prevencije i postupanje u slučajevima prosjačenja i drugih oblika eksplotacije djece u Brčko distriktu BiH

02. februar 2023. godine
Policija Brčko distrikta BiH

Projekat:
Jačanje lokalnih kapaciteta za borbu protiv trgovine ljudima

ODABIR NEVLADINIH ORGANIZACIJE KOJE ĆE VRŠITI USLUGU SMJEŠTAJA I ZBRINJAVANJA ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA U 2023. GODINI

U maju 2023. godine, Ministarstvo bezbjednosti Bosne i Hercegovine objavilo je Javni poziv „Smještaj za žrtve trgovine ljudima“ za 2023. godinu za izbor jedne ili više nevladinih organizacija koje će vršiti uslugu smještaja i zbrinjavanja žrtava trgovine ljudima. Javni poziv je bio otvoren 15 dana i pristiglo je ukupno 6 (šest) prijava nevladinih organizacija.

Na osnovu utvrđene rang liste, i na osnovu prethodno bodovanih prijavnih obrazaca, Komisija za razmatranje prijavnih obrazaca pristiglih na osnovu Javnog poziva „Smještaj za žrtve trgovine ljudima“ za 2023. godinu za izbor jedne ili više nevladinih organizacija koje će vršiti uslugu smještaja i zbrinjavanja žrtava trgovine ljudima je jednoglasno odlučila da Ministarstvu bezbjednosti BiH predloži potpisivanje protokola o saradnji sa nevladnim organizacijama: **Udruženje „MFS EMMAUS“ iz Doboja, Udruženje „Žene sa Une“ iz Bihaća,**

Udruženje „Lara“ iz Bijeljine i Udruženje „Budućnost“ iz Modriče.

U toku je postupak potpisivanja protokola sa odabranim nevladnim organizacijama i isti će važiti do 31.12.2023. godine.

IZVJEŠTAJ STATE DEPARTMENTA O TRGOVINI LJUDIMA

Američki State Department je 15. juna objavio Izvještaj o trgovini ljudima. Podsjećamo, State Department u Izvještaju o stanju trgovine ljudima, koji se godišnje objavljuje, rangira države u četiri grupe (grupa 1, grupa 2, grupa „watch list“ i grupa 3) u zavisnosti od njihove uspješnosti u borbi protiv trgovine ljudima.

U Izvještaju se navodi da se vlasti Bosne i Hercegovine ne pridržavaju u potpunosti minimalnih standarda za eliminiranje trgovine ljudima, ali ulažu značajna nastojanja u tom pravcu. One su pokazale općenito povećana nastojanja u poređenju s prethodnim izvještajnim periodom, uzimajući u obzir utjecaj pandemije bolesti COVID-19, ako ga je bilo, na njihov kapacitet borbe protiv trgovine ljudima; stoga je Bosna i Hercegovina ostala na nivou 2. Među njima je i jačanje ukupnih nastojanja u pravcu krivičnog gonjenja na nivou države, entiteta Federacija BiH (Federacija) i Brčko distrikta, gdje je osuđen veći broj trgovaca ljudima. Sudije su izrekle veći broj kazni zatvora u adekvatnom trajanju i među njima je i jedan sudija u Tuzlanskom kantonu koji je izrekao do danas najvišu kaznu za organiziranu trgovinu djecom. Tužilaštvo BiH je zaposlilo još jednog specijalnog tužioca i istražitelja u Odsjek za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalnih migracija, a vlasti su uplatile sredstva namijenjena za sedam sigurnih kuća kojima upravljaju nevladine organizacije nakon što u 2021. godini nisu dodijelile sredstva za asistenciju žrtvama. Vlada je, uz finansijsku i tehničku pomoć jedne nevladine organizacije, formirala pet dodatnih mobilnih timova za identifikaciju ranjivih kategorija stanovništva i dodijelila sredstva trima lokalnim nevladnim organizacijama za organiziranje kampanja podizanja svijesti. Međutim, vlasti nisu ispunile minimalne standarde u nekoliko ključnih područja. Vlasti su identificirale manje žrtava, a entitet Republika Srpska (RS) nije osudio niti jednog trgovca ljudima. Organima za provođenje zakona i dalje nedostaju kapaciteti, resursi i tehničko znanje, što je ometalo njihovu sposobnost provođenja djelotvornih istraga i krivičnog gonjenja usmjereno na žrtve. Vlasti nisu proaktivno radile na identifikaciji žrtava, zbog čega su često nadležne institucije vlasti kažnjavale žrtve za nezakonita djela čije je izvršenje direktna posljedica toga što su bile žrtve trgovine ljudima i posebno su izdavale prekršajne naloge za počinjene prekršaje ili prosjačenje. Neki organi vlasti nisu istraživali slučajevе potencijalnog prisilnog prosjačenja djece i prisilnog rada koji obuhvataju pripadnike romske zajednice, nego su ih radije pravdali kao tradicionalne kulturološke prakse i običaje i djecu vraćali u njihove porodice čak i kada su roditelji bili uključeni u iskorištavanje svoje djece. Vlasti nisu usvojile smjernice i standarde za pomoć žrtvama, a neke kantonalne vlade nisu u svojim budžetima predvidjele sredstva za naknadu za rad u regionalnim monitoring timovima (RMT), čime je ometano učešće u radu i koordinacija.

JAČANJE REFERALNIH MEHANIZAMA NA KANTONALNOM I OPĆINSKOM NIVOU ZA PREVENCIJU I POSTUPANJE U SLUČAJEVIMA PROSJAČENJA I SVIH DRUGIH OBLIKA EKSPLOATACIJE DJECE

U okviru projekta „Jačanje lokalnih kapaciteta u borbi protiv trgovine ljudima u BiH“, finansiranog od Državnog sekretarijata SAD-a, s ciljem poboljšanja prevencije, rane identifikacije i adekvatnog reagovanja institucija u pružanju zaštite i sigurnosti djece, potencijalnim žrtvama trgovine ljudima, World Vision BiH i projektni partner, Udruženje „Zemlja djece u BiH“, u koordinaciji i aktivnoj participaciji ključnih aktera za zaštitu djece, aktivno je radio na jačanju i uspostavljanju referalnih struktura kroz proces izrade **Protokola za prevenciju i postupanje u slučajevima prosjačenja i svih drugih oblika eksploracije djece**.

Kantoni i zajednice u kojima je proces jačanja referalnih mehanizama bio usmjeren na razvoj protokola za prevenciju i postupanje u slučajevima prosjačenja i svih drugih oblika eksploracije djece, tokom prve polovine 2023. godine su: **Visoko i Živinice**, na lokalnom nivou, dok je kantonalni za **Zeničko-dobojski kanton** razvijen i usaglašen i očekuje se njegovo formalno potpisivanje od strane nadležnih ministarstava.

Integracijom **Mobilnog identifikacijskog tima (MIT)** u referalni mehanizam na lokalnom i kantonalm nivou, kroz potpisivanje gore navedenih Protokola, stvorene su i formalne pretpostavke za uspostavljanje i sistemsko prepoznavanje ovog mehanizma, te su u prvoj polovini 2023. godine u okviru istog World Vision BiH projekta, **Grad Mostar, Grad Visoko i Grad Živinice** zvanično **formalizovali** status i rad **MIT-ova**.

JAČANJE KAPACITETA PROFESIONALACA ZA PREVENCIJU I POSTUPANJE U SLUČAJEVIMA PROSJAČENJA I SVIH DRUGIH OBLIKA EKSPLOATACIJE DJECE

Kako bi se unaprijedili kapaciteti i znanja profesionalaca, članova lokalnih i kantonalnih referalnih mehanizama, za područja u kojima je razvijen Protokol, organizovane su trodnevne obuke za proaktivnu identifikaciju djece (potencijalnih) žrtava trgovine ljudima i postupanje u slučajevima svih oblika eksploatacije djece.

World Vision BiH i Udruženje Zemlja djece u BiH, organizovali su obuku za **36** predstavnika relevantnih ministarstava, institucija i organizacija Zeničko-dobojskog kantona koji su učestvovali u izradi i relevantni su za formalizaciju Protokola za prevenciju i postupanje u slučajevima prosjačenja i svih drugih oblika eksploatacije djece ovog kantona.

Kontinuirana podrška u jačanju kapaciteta profesionalaca sa lokalnog i kantonalnog nivoa je nastavljena kroz World Vision BiH US DoS projekt i organizaciju **tri** intersektorske radionice za predstavnike centara za socijalni rad, komandire policijskih stanica i članove odsjeka za kriminilatitet općina Kantona Sarajevo i Brčko distrikta BiH.

Navedene radionice su okupile **116** profesionalaca s ciljem unapređenja prevencije i postupanja u slučajevima prosjačenja i drugih oblika eksploatacije djece, definisanja jedinstvenog mehanizma za prikupljanje podataka i izyještavanje te koordinacije sa kantonalnim koordinatorom za borbu protiv trgovine ljudima u slučajevima kada postoji sumnja na trgovinu ljudima.

Podrška mobilnim identifikacijskim timovima koji su uspostavljeni u BiH realizovana je kroz organizovanje dvije dvodnevne radionice za sve članove multisektorskih MIT-ova (Sarajevo, Mostar, Tuzla, Banja Luka, Bijeljina, Bihać, Visoko i Živinice). S ciljem bolje opremljenosti i kapacitiranosti članova u domenu proaktivne identifikacije, radionice su realizovane u saradnji sa Udruženjem Zemlja djece u BiH.

SENZIBILIZACIJA I PODIZANJE SVIJESTI PROFESIONALACA ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA

Kako osobni stereotipi i stavovi utiču na proces donošenja odluka i reagovanje profesionalaca u kontaktu sa potencijalnom žrtvom trgovine ljudima, fokus je aktivnosti za podizanje svijesti profesionalaca koje sprovodi projektni partner World Vision-a BiH, Udruženje Kali Sara-RIC. Udruženje je u prvoj polovini 2023. godine organizovalo dvije obuke na temu Trgovina ljudima i socijalna pravda namijenjena za članove Koordinacionih timova za borbu protiv trgovine ljudima i predstavnike institucija koji u svom profesionalnom angažmanu prvi stupaju u kontakt sa potencijalnom žrtvom (policija i centar za socijalni rad). Pored toga, održano je sedam lokalnih sastanaka sa članovima romske zajednice i tri radionice sa predstavnicima institucija iz sektora obrazovanja, zdravstva, policije i centara za socijalni rad, s ciljem podizanja svijesti o rizicima i faktorima koji mogu uticati na to da dijete ili odrasla osoba bude potencijalna žrtva trgovine ljudima.

PRVI SASTANAK UPRAVNOG ODBORA PROJEKTA VIJEĆA EVROPE “JAČANJE AKCIJE PROTIV TRGOVINE LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI”

Nadovezujući se na rezultate projekta provedenog u periodu od 2019. do 2022. godine ([EU/CoE JP HF20](#)), Vijeće Evrope nastavlja pružati podršku Bosni i Hercegovini u osmišljavanju i provedbi mjera za borbu protiv trgovine ljudima. Opšti cilj je podržati provedbu Konvencije Vijeća Evrope o akciji protiv trgovine ljudima, oslanjajući se na preporuke GRETA-e za Bosnu i Hercegovinu ([GRETA\(2022\)06, objavljeno 28. juna 2022. godine](#)). Projekat je počeo sa implementacijom prvog januara 2023. godine, a završit će 31. decembra 2024. godine.

Prvi sastanak Upravnog odbora održan je 21. marta 2023. godine. Okupio je predstavnike 16 institucija, uključujući sve relevantne nivoe vlasti – državni, entitetski (Federaciju BiH i Republiku Srpsku) te Brčko distrikt BiH.

Upravni odbor se složio oko postavljenih ciljeva projekta i konkretnih aktivnosti koje će poduprijeti, kao što su: uspostava državnog sistema naknade štete, dostupnog žrtvama trgovine ljudima; mjere za sprječavanje i suzbijanje trgovine ljudima u svrhu radne eksplotacije; mjere za sprječavanje i borbu protiv trgovine djecom; i uspostavljanje mehanizama za aktivno učešće žrtava.

Projekat „[Jačanje akcije protiv trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini](#)“ provodi se u okviru Akcijskog plana Vijeća Evrope kao jedno od ključnih i prioritetnih područja djelovanja, a finansira se kroz sredstva dobrovoljnog donatorskog doprinosa vlada Norveške, Njemačke, Belgije i Slovenije.

ODRŽAN PANEL O PRISTUPU PRAVDI I UČINKOVITIM PRAVNIM LIJEKOVIMA ZA ŽRTVE TRGOVINE LJUDIMA

Panel na temu *Pristup pravdi i pravnim lijekovima za žrtve trgovine ljudima* organizovan je u okviru XXI Savjetovanja iz krivičnopravne oblasti, koje je održano u Neumu u toku ove godine. Savjetovanje je okupilo nosioce pravosudnih funkcija iz Bosne i Hercegovine, uz podršku Projekta Vijeća Evrope „[Jačanje akcije protiv trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini](#)“ i u saradnji sa Udruženjem sudija Federacije BiH te udruženjima sudija i tužilaca i centrima za edukaciju sa svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini. Trideset i pet nosilaca pravosudnih funkcija raspravljalo je o procesima identifikacije i zaštite žrtava i svjedoka trgovine ljudima. Identifikacija online trgovine ljudima i iskorištavanja te dječjeg prosjačenja i zaštite maloljetnika u Bosni i Hercegovini također su bili dio programa.

Sutkinja Apelacionog suda Brčko distrikta Šejla Drpljanin predstavila je predmet koji je vodio Osnovni sud u Doboju i koji je prvi put u parničnom postupku dosudio obeštećenje žrtvama trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja. Savjetovanje iz krivičnopravne oblasti se održava jednom godišnje, a Projekat Vijeća Evrope za borbu protiv trgovine ljudima će ga nastaviti pratiti i podržavati.

ODRŽAN OKRUGLI STOL NA TEMU „UNAPREĐENJE UČEŠĆA ŽRTAVA I PREŽIVJELIH ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA U AKCIJI PROTIV TRGOVINE LJUDIMA“

U saradnji sa Ministarstvom sigurnosti Bosne i Hercegovine, 19. juna 2023. godine, [projekat za borbu protiv trgovine ljudima Vijeća Evrope](#) je organizovao okrugli stol na temu „Unapređenje učešća žrtava i preživjelih žrtava trgovine ljudima u akciji protiv trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini“.

Okruglom stolu su prisustvovala 53 učesnika, a obratile su im se preživjele žrtve trgovine ljudima iz Bosne i Hercegovine, predstavnice grupe za zastupanje žena žrtava trgovine ljudima iz Srbije, šefica Ureda Vijeća Evrope u Sarajevu, Bojana Urumova te ambasador Kraljevine Norveške u Sarajevu, Nj. E. Olav Reinersten.

„Iz prve ruke sam video razorne efekte ovog zločina na pojedince, porodice i zajednice, i čvrsto vjerujem u važnost inicijativa koje vode preživjele žrtve. Svojevremeno su nam govorili da smo mi jedinstven slučaj u svijetu - po broju eksplorativnih osoba - i da će način na koji se riješi naš slučaj biti matrica za sve ostale slične slučajeve“, rekao je Marko Tamindžija, predsjednik NVO “Novi početak”.

Važnost glasa preživjelih istakli su i Samir Rizvo, pomoćnik ministra i državni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalnih migracija pri Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine te Petya Nestorova, izvršna sekretarka Konvencije Vijeća Evrope o akciji protiv trgovine ljudima.

PODRŠKA VIJEĆA EVROPE UDRUŽENJU „NOVI POČETAK“ KROZ DODJELU BESPOVRATNIH SREDSTAVA

U znak podrške učešću žrtava i preživjelih žrtava u borbi protiv trgovine ljudima, a u okviru održavanja okruglog stola „*Unapređenje učešća žrtava i preživjelih žrtava trgovine ljudima u akciji protiv trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini*“, organizovanog 19. juna 2023. godine, [Projekat za borbu protiv trgovine ljudima Vijeća Evrope](#) dodijelio je bespovratna sredstva Udruženju „Novi početak“ u iznosu od 14,500.00 eura za implementaciju projekta „*Jačanje kapaciteta za aktivno sudjelovanje žrtava trgovine ljudima*“ u periodu juli 2023. – april 2024. godina.

Osnivači Udruženja „Novi početak“, i preživjele žrtve trgovine ljudima, Marko Tamindžija i Seudin Zoletić, podijelili su svoja iskustva kao dio grupe od preko 650 državljanova Bosne i Hercegovine, koji su 2009. godine bili zaposleni kao privremeni građevinski radnici u Azerbejdžanu, kada su im oduzeti pasoši i kada su bili izloženi nehumanim uslovima života i rada.

Udruženje „Novi početak“ jedina je nevladina organizacija u Bosni i Hercegovini koja okuplja bivše žrtve trgovine ljudima u svrhu radne eksploracije, s ciljem osnaživanja NVO-a u uspostavljanju saradnje sa akterima borbe protiv trgovine ljudima. Cilj dodjele granta je kreiranje mehanizma i metodologije za savjetovanje žrtava trgovine ljudima u osmišljavanju, provođenju i praćenju mjera borbe protiv trgovine ljudima, u saradnji sa Ministarstvom sigurnosti BiH.

ODRŽAN SASTANAK RADNE GRUPE ZA IZRADU NACRTA ZAKONA O OBEŠTEĆENJU ŽRTAVA KAZNENOG DJELA TRGOVINE LJUDIMA

U dogovoru sa Ministarstvom pravde Bosne i Hercegovine, Projekat Vijeća Evrope „[Jačanje akcije protiv trgovine ljudima](#)“, 5. jula 2023. godine u Sarajevu, podržao je peti sastanak Radne grupe za izradu Nacrtu zakona o obeštećenju žrtava kaznenog djela trgovine ljudima. Dvanaest prisutnih članova Radne grupe imalo je priliku čuti „*Studiju procjene stanja sa ciljem uspostave šeme za naknadu štete žrtvama trgovine ljudima*“ koju je pripremila i prezentirala sutkinja Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Šejla Drpljanin. Prisutni su dobili informacije o praksama zemalja kao što su Slovenija, Hrvatska, Bugarska, Holandija i Rumunija pri uspostavljanju kompenzacijskog fonda te čuti konkretne primjere i ishode slučajeva iz Bosne i Hercegovine u kojima je tražena naknada štete za žrtve trgovine ljudima. Naredni sastanak zakazan je za septembar 2023. godine.

REGIONALNA KONFERENCIJA “BORBA PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I KRIJUMČARENJA MIGRANATA NA ZAPADNOM BALKANU”

Međunarodna organizacija za migracije (IOM) je, 6. i 7. februara 2023. godine, organizovala regionalnu konferenciju pod nazivom “*Borba protiv trgovine ljudima i krijumčarenja migranata na Zapadnom Balkanu*”. Cilj konferencije je bio omogućiti ciljanu raspravu o izazovima prepoznatim kroz postojeće uočene trendove, posebno u svjetlu rapidne digitalizacije i njezinih učinaka na odgovor tijela za provođenje zakona. Posebno naglašena je bila potreba za utilizacijom najboljih međunarodnih i evropskih praksi i postojećih instrumenata, kao i prilagođavanja digitalnom okruženju radi učinkovitih odgovora tijela za provedbu zakona. Na primjer, učesnicima su predstavljeni softverski sistemi, alati i digitalna forenzika koji se mogu koristiti za efikasne finansijske istrage kriptovaluta koje se sve više koriste u operacijama trgovine i krijumčarenja.

Shodno navedenom, partneri i stručnjaci iz regiona donijeli su sljedeće zaključke:

- Složenost ovih zločina zahtijeva svjesno društvo, odgovorne i stručne agencije, ažurirane mehanizme i alate, kao i zakonodavstvo koje prati posljednje trendove;
- Pristup usmjerjen na žrtvu je ključan kako bi se osigurala zaštita preživjelih, ali i osiguralo da su vjerodostojni dokazi adekvatno prikupljeni u krivičnom i sudskom procesu;
- Pravovremena razmjena korisnih informacija mora biti optimizirana. Jedna takva prilika je kroz mehanizam EUROJUS-a, Joint Investigation Teams (Zajednički istražni timovi) koji ima posvećenu akciju na Zapadnom Balkanu;
- Usklađivanje tehničkog i tehnološkog razvoja sa pravnim i institucionalnim okvirom je ključno za omogućavanje adekvatnog odgovora;
- Pružanje obavještajnih podataka iz blockchain tehnologija, kao i suradnja s privatnim sektorom.

SASTANAK UDARNIH GRUPA ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I KRIJUMČARENJA MIGRANATA ZAPADNOG BALKANA

Cilj sastanka udarnih grupa za borbu protiv trgovine ljudima i krijumčarenja migranata Zapadnog Balkana je bio obezbijediti platformu za stratešku diskusiju o izazovima i trendovima uočenim duž migrantske rute na Zapadnom Balkanu i identifikovati oblasti za jačanje saradnje. Dodatno, sastanak je za cilj imao i pružiti prostor kroz koji će se olakšati i razmjena najboljih praksi, kao na primjer digitalizacija odgovora na borbu protiv trgovine ljudima i krijumčarenje migranata kroz digitalne softvere i alate koji su razvijeni u Bosni i Hercegovini, uključujući statistički portal i aplikaciju za identifikaciju žrtava trgovine ljudima i mogućnosti njihove replikacije u zemljama susjedstva. Sastanak je izradio i set generalnih i specifičnih preporuka za djelovanje na Zapadnom Balkanu u oblastima prekogranične saradnje, jačanja tehničkih/ljudskih/administrativnih kapaciteta, kao i zaštite žrtava i jačanja lokalnih zajednica u odgovoru na trgovinu ljudima i krijumčarenje migranata.

SUBREGIONALNA OBUKA/SIMULACIJA O SUZBIJANJU TRGOVINE LJUDIMA I KRIJUMČARENJA MIGRANATA

Međunarodna organizacija za migracije (IOM) je od 3. do 6. aprila 2023. godine na Jahorini organizovala subregionalnu obuku o suzbijanju trgovine ljudima i krijumčarenja migranata. Obuka zasnovana na simulaciji paralelnih istraživačkih poslova u čijem fokusu je bilo i intervjuisanje usmjereno na žrtvu, pružila je vrijedne uvjete predstavnicima tužilaštava, ministarstava unutrašnjih poslova / policijskih agencija i ustanova socijalne zaštite iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije, pomažući im da shvate svoje uloge u odgovoru na ova krivična djela, posebno u mješovitim migracijskim tokovima. Cilj simulacija je bio postizanje efikasne i koordinirane međuinstitucionalne i prekogranične saradnje u sprovođenju paralelnih istraživačkih poslova i pružanju posebne zaštite i pomoći žrtvama trgovine ljudima.

SASTANAK UDARNE GRUPE ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I ORGANIZIRANE IREGULARNE MIGRACIJE

Međunarodna organizacija za migracije (IOM) je 25. aprila 2023. godine podržala organizaciju redovnog sastanka Udarne grupe za borbu protiv trgovine ljudima i organizirane iregularne migracije u Sarajevu. Sastankom je predsjedavao glavni tužilac Tužilaštva BiH Milanko Kajganić, uz prisustvo predstavnika policije, pravosuđa, sigurnosnih i policijskih institucija sa svih administrativnih nivoa u Bosni i Hercegovini.

Pored redovnih i aktualnih tema, na sastanku je razmatrano jačanje krivičnopravnog okvira za procesuiranje krijumčarenja migranata kroz:

- razmatranje prijedloga za pojačane odredbe za kriminalizaciju krijumčarenja migranata, a u skladu sa posljednjim uočenim trendovima i modalitetima izvršenja ovog krivičnog djela;
- usklajivanje sa EU zakonodavstvom i izmjenama baziranim na dobriim praksama i rješenjima iz zemalja regiona kao i članica EU;
- predstavljanje indikatora izrađenih za bolje prepoznavanje slučajeva krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na terenu, a prepoznajući ranjivosti osoba u kontekstu mješovitih migracijskih tokova.

PRELIMINARNI STATISTIČKI PODACI O ŽRTVAMA TRGOVINE LJUDIMA ZA PERIOD JANUAR - JUNI 2023. GODINE

Od ukupnog broja potencijalnih žrtava trgovine ljudima (22) u periodu od januara do juna 2023. godine registrovano je 16 žrtava ženskog pola i 6 žrtava muškog pola. Ukupno 7 žrtava su punoljetne (7 ženskog pola), a 15 žrtava su maloljetne (9 žrtava su ženskog pola, a 6 žrtava muškog pola).

U izvještajnom periodu evidentirani su sljedeći oblici eksploracije: 13 prosjačenja, 3 seksualna eksploracija, 3 radna eksploracija i 3 drugi oblici iskoristavanja.

Od ukupnog broja potencijalnih žrtava trgovine ljudima (22) u izvještajnom periodu identifikovano je: 5 stranih državljanina i to 1 žrtva je iz Slovenije (drugi oblik eksploracije), 1 žrtva je državljanin Filipina (drugi oblik eksploracije), 1 žrtva iz Hrvatske (prisilan rad) i 2 žrtve iz Urugvaja (radna eksploracija).

U izvještajnom periodu u sigurnim kućama / skloništima asistirano je ukupno 20 žrtava trgovine ljudima.

AKTIVNOSTI CENTRA ŽENSKIH PRAVA

Centar ženskih prava je u prvoj polovini 2023. godine nastavio sa pružanjem besplatne pravne pomoći i psihološke podrške žrtvama trgovine ljudima koji su na smještaju u sigurnim kućama na području Bihaća i Duge. Oštećeni/e su detaljno upoznati/e sa osnovnim pravima koje imaju tokom postupka, sa pojmom krivičnog postupka, osnovnim pojmovima kao što su sud, pritvor, istraga, tužilac, saslušanje na судu, saslušanje u istrazi, razgovor sa vještacima, obaveza govorenja istine te sa pojmom imovinskopopravnog zahtjeva, odnosno sa pravima koje imaju kao oštećeni/e tokom krivičnog postupka.

U pomenutom periodu, donešena je nepravosnažna presuda Osnovnog suda Brčko distrikta BiH u predmetu u kojem je malodobnoj oštećenoj osobi pravnu pomoć pružao Centar ženskih prava te je za istu sačinjen prijedlog za ostvarivanje imovinskopopravnog zahtjeva, koji je poslan na sud te je u cijelosti i usvojen.

Radi ostvarivanja i zaštite osnovnih prava oštećenih, Centar ženskih prava je bio u kontinuiranoj komunikaciji sa nadležnim tužilaštima, centrima za socijalni rad te sudovima, ali i sa sigurnim kućama u kojima su malodobni/e oštećeni/e smješteni.

KONSULTATIVNO-ZAGOVARAČKI PROCES CENTRA ŽENSKIH PRAVA

U proteklom periodu Centar ženskih prava je nastavio konsultativno-zagovarački proces.

Organizovano je ukupno pet (5) foruma na temu „Naknada nematerijalne štete za žrtve trgovine ljudima u okviru krivičnog postupka – iskorak ka dobrom praksama“ (Banja Luka, 30.01.2023., 9 učesnika/ca; Sarajevo, 27.02.2023., 29 učesnika/ca; Bijeljina, 19.04.2023., 10 učesnika/ca; Tuzla, 20.06.2023., 11 učesnika/ca; Konjic, 22.06.2023., 6 učesnika/ca, ukupno: 65).

Forumi su održani za praktičare/predstavnike institucija sa enitietskog nivoa (Federacije BiH i Republike Srpske) te Brčko Distrikta BiH, koji rade direktno na zaštiti i ostvarenju prava žrtava trgovine ljudima iz sektora pravosuđa, socijalne i zdravstvene zaštite i NVO. Forumi su bili mjesto gdje se razgovaralo o dobrom praksama, problemima i propustima u sistemu zaštite koji se odnose na žrtve trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini, bez obzira da li su smještene u sigurnim kućama ili ne.

Kroz ovakav oblik stručnog savjetovanja prikupili su se relevantni podaci koji ilustruju stanje i argumentiraju neophodnost hitne intervencije svih aktera uključivanja u zagovaračke procese osiguranja zaštite prava žrtava trgovine ljudima u krivičnom postupku, odnosno lakši pristup naknadi štete žrtvama krivičnog djela trgovine ljudima u krivičnom postupku.

Osim toga, organizovane su dvije konsultativno-informativne sesije sa predstavnicima/cama regionalnih monitoring timova sa područja Republike Srpske, konkretno regije Trebinje i Istočno Sarajevo. Ukupan broj učesnika/ca bio je osam. Konsultativne sesije bile su prostor za predstavljanje i upoznavanje članova/ica RMT sa projektnim aktivnostima i mehanizmima i načinima uključenja specijaliziranih organizacija u proces identifikacije i zaštite žrtava trgovine, koje zbog svoje ekspertize mogu pružiti kvalitetnu tehničku assistenciju nadležnim institucijama, obezbeđujući pravnu pomoć žrtvama.

Tokom svih aktivnosti distribuirane su informacije o katalogu usluga koje Centra ženskih prava nudi na raspolaganju kao i Hodogram direktne asistencije žrtvama trgovine ljudima, zasnovan na prvom pravosnažnom slučaju dosuđene nematerijalne štete u okviru krivičnog postupka za žrtvu trgovine ljudima.

Realizovane aktivnosti provedene su pod okriljem USAID/INSPIRE Programa podrške zaštiti ljudskih prava.

Osim toga, predstavnice Centra ženskih prava učestvovale u konsultativnim i koordinacijskim sastancima koje su organizirali Ministarstvo sigurnosti BiH u saradnji sa organizacijama MFS Emmaus i Vijeće Evrope.

KONFERENCIJA O ZAŠTITI ŽRTAVA

Uz podršku Kanadskog fonda za lokalne inicijative (CFLI), a u sklopu Projekta „Borba protiv trgovine ljudima i rodno uvjetovanog nasilja nad ženama, djevojčicama i djecom“ u Sarajevu je 09.02.2023. godine održana konferencija na temu "Pravila za zaštitu žrtava i svjedoka žrtava trgovine ljudima državljana BiH - teorija i praksa". Konferenciji su prisustvovali šefica Odsjeka državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima u BiH, predstavnici centara za socijalni rad iz oba entiteta, članovi pojedinih monitoring timova za borbu protiv trgovine ljudima, predstavnici sigurnih kuća i drugih NVO.

Konferencija je bila fokusirana na zaštitu žrtava i svjedoka trgovine ljudima i organiziranog kriminala u Bosni i Hercegovini s naglaskom na žene, djevojčice i djecu u najugroženijim zajednicama, državljanje Bosne i Hercegovine. Na konferenciji se govorilo o najnovijim zbivanjima i trendovima u zaštiti žrtava i svjedoka trgovine ljudima, kao i izazovima i najboljim praksama na terenu, posebno s obzirom na činjenicu da su većina identificiranih žrtava trgovine ljudima posljednjih godina bili državljeni BiH, što dodatno ponavlja snažniji institucionalni odgovor prema domaćim žrtvama trgovine ljudima. Jedan od zaključaka je bio da bi podzakonski akt koji je bio tema konferencije, trebalo doraditi, shodno novom referalnom mehanizmu, i broju monitoring timova, nadležnostima organa gonjenja, policijskih agencija ili donijeti potpuno novi podzakonski akt.

OKRUGLI STO O SARADNJI U OBLASTI BORBE PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I KRIJUMČARENJA MIGRANATA

Udruženje „Vaša prava“ je 9. juna 2023. godine organizovalo okrugli sto na temu „Saradnja i koordinacija u borbi protiv trgovine ljudima među migrantima i izbjeglicama: prepoznavanje izazova i mogućnosti“, koji je podržan od strane USAID/INSPIRE Programa. Ovaj važan skup okupio je istaknute stručnjake koji su iznijeli svoja znanja, iskustva i najbolje primjere iz prakse.

Prva tema je bila "Identifikacija i reagovanje na slučajeve trgovine ljudima i krijumčarenja od strane nadležnih organa za azil/migracije". Ahmed Mešić, tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine, podijelio je svoja viđenja i ključne korake koje nadležni organi za azil i migracije mogu poduzeti kako bi efikasno identificirali i reagovali na takve slučajeve. Tužilac Mešić je naveo konkretnе slučajeve iz prakse koji su istakli probleme u identifikaciji žrtava trgovine ljudima. Naglasio je važnost saradnje svih upravnih, sudske, nevladinih i policijskih učesnika u procesu zaštite žrtava i procesuiranju počinilaca krivičnog djela trgovine ljudima.

Druga tema je bila "Prevazilaženje prepreka prijavljivanju trgovine i krijumčarenja ljudi među migrantima i izbjeglicama: naučene lekcije i najbolji primjeri iz prakse". Profesor dr. Eldan Mujanović sa Fakulteta za kriminologiju, kriminalistiku i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu podijelio je vrijedne lekcije i primjere najbolje prakse kako unaprijediti mehanizme prijavljivanja trgovine ljudima i krijumčarenja među ranjivim migrantima i izbjeglicama. Prof.dr. Mujanović je dao poseban osvrt na trenutne trendove i buduće korake u borbi protiv trgovine ljudima. Njegovo stručno izlaganje istaklo je važnost praćenja i prilagođavanja strategija u cilju efikasnog suzbijanja ove pojave.

Treća tema bila je "Unapređenje saradnje između sistema azila/migracija i borbe protiv trgovine ljudima: izazovi i mogućnosti". Državni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima, profesor dr. Samir Rizvo iz Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine je iznio važne informacije o opšim trendovima i aktualnim izvještajima vezanim za krijumčarenje migranata u BiH. Prema izvještajima IOM-a i EUROPOL-a, krijumčarenje migranata predstavlja ozbiljan izazov u našoj zemlji.

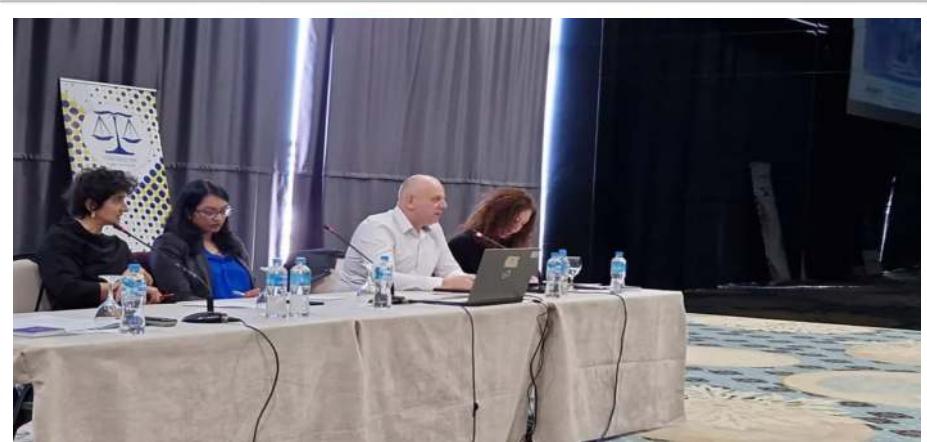
Profesor Rizvo je istakao sigurnosne rizike s kojima se migranti susreću tijekom putovanja, kao i faktore koji ih čine posebno ranjivima na trgovinu ljudima. Njihov nezakoniti status i nedostatak adekvatne zaštite često ih stavlja u opasnost.

Poseban naglasak stavio je na potrebu upornog identifikovanja žrtava trgovine ljudima unutar migrantske i izbjegličke populacije. To zahtijeva blisku saradnju između sistema za borbu protiv trgovine ljudima i sistema međunarodne zaštite u Bosni i Hercegovini.

Posljednja tema bila je "Zaštita prava žrtava trgovine ljudima u sistemima azila i migracija: izazovi i rješenja". Zoran Pelemiš, pravni savjetnik Udruženja „Vaša prava“ Bosne i Hercegovine, dao je vrijedne uvide u izazove koji se javljaju pri zaštiti prava žrtava trgovine ljudima u kontekstu azila i migracija, kao i o potrebi za pronalaženjem održivih rješenja. Legalizovani status migranata od iznimne je važnosti za proces zaštite. Osiguranje pravnog statusa migranta pruža im veću sigurnost i olakšava pristup sistemu međunarodne zaštite. Legalizacija omogućuje migrantima da ostvare svoja prava, uključujući zaštitu od trgovine ljudima. Stoga je ključno da se sistem za borbu protiv trgovine ljudima i sistem međunarodne zaštite u Bosni i Hercegovini usklade kako bi pružili podršku migrantima u procesu dobivanja legalnog statusa i osigurali njihovu zaštitu.

Ovaj okrugli sto je pružio dragocjene uvide i podstakao na dalju refleksiju o tome kako unaprijediti saradnju i koordinaciju u borbi protiv trgovine ljudima među migrantima i izbjeglicama. Posebna zahvalnost ide USAID INSPIRE Programu na podršci te svim predavačima na njihovom angažmanu i stručnosti.

Vaša prava nastavljaju zajedno raditi na stvaranju bolje budućnosti, u kojoj svaki pojedinac ima pravo na slobodu i dostojanstvo.

UNAPREĐENJE KAPACITETA BiH ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I KRIJUMČARENJA MIGRANATA

Naglo povećanje broja migranata, izbjeglica i tražilaca azila koji ulaze u Bosnu i Hercegovinu (BiH) od 2018. godine opteretilo je ljudske i finansijske resurse nadležnih institucija. Između ostalih izazova koje predstavljaju ovi mješoviti i neregularni migracioni tokovi, domaći krivičnopravni sistem ima poteškoća u razlikovanju krivičnog djela krijumčarenja migranata i krivičnog djela trgovine ljudima. Kao posljedica toga, trgovci ljudima mogu potencijalno biti optuženi za krijumčarenje, što znači da žrtve trgovine ljudima ne mogu ostvariti osnovnu pomoć i zaštitu na koju imaju pravo.

Misija OSCE-a u BiH (Misija) koristi svoj sveobuhvatan i kooperativan pristup sigurnosti u okviru svog mandata kako bi pomogla BiH u rješavanju ovih ozbiljnih izazova iz oblasti sigurnosti i zaštite ljudskih prava. S tim u vezi, Misija je, u partnerstvu sa Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ), a u skladu sa zahtjevom Granične policije BiH, od 20. do 22. marta u Sarajevu provela trodnevnu, multi-sektorsku obuku o razlikama između trgovine ljudima i krijumčarenja ljudima, što je doprinijelo većoj obučenosti oko 40 eksperata za upravljanje granicama i sigurnošću. Misija OSCE-a u Crnoj Gori podržala je učešće crnogorskih eksperata, koji su pružili izuzetno korisnu regionalnu perspektivu i uvid zasnovan na njihovom iskustvu u borbi protiv trgovine ljudima i krijumčarenja ljudima te podijelili svoje najbolje prakse i naučene lekcije.

Na obuci su učestvovali predstavnici Granične policije BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA), Službe za poslove sa strancima i Tužilaštva BiH. Prisutni su pohvalili korištenje stvarnih slučajeva i simulaciju kroz igranje uloga (*role-play*) u svrhu unapređenja njihovih kapaciteta da u radu sa krijumčarenim osobama i žrtvama trgovine ljudima primjenjuju pristup koji je zasnovan na poštivanju ljudskih prava, rodnoj osjetljivosti i znanju o traumi.

Misija će nastaviti podržavati organe vlasti u BiH u unapređenju njihovih kapaciteta za borbu protiv trgovine ljudima i prekograničnog kriminala na način koji osigurava poštivanje ljudskih prava i dužnu zaštitu ljudi koji prelaze međunarodne granice.

23. KONFERENCIJA ALIJANSE PROTVTRGOVINE LJUDIMA

Misija OSCE-a u BiH je podržala učešće državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima na 23. konferenciji Alijanse protiv trgovine ljudima, pod nazivom „*Radi se o ljudima: nacionalno vodstvo za suzbijanje trgovine ljudima*“, održanoj 18. i 19. aprila 2023. godine. Konferencija je održana u Beču, s opcijom online pristupa. Učesnici na konferenciji su diskutovali o prirodi i obimu problema trgovine ljudima i zašto je potrebno snažno vodstvo kako bi se prevladali izazovi i proveli zakoni i politike koji ne propisuju samo kriminalizaciju trgovine ljudima, već i strukture za koordinaciju, prevenciju i zaštitu.

Konferencija i njezini prateći sadržaji podigli su svijest o rastućoj i promjenjivoj prirodi problematike eksploracije i trgovine ljudima u državama članicama OSCE-a i ponudili pozitivne primjere onoga što predstavlja efikasne državne sisteme i organizaciju za borbu protiv trgovine ljudima. U sklopu pratećih sadržaja, učesnici su imali priliku da se upoznaju sa novim alatom koji je osmislio OSCE-ov Ured za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR), a služi za jačanje liderskih vještina žrtava, društvenim pristupom u identifikaciji žrtava trgovine ljudima, kao i o dostignućima OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija i država članica OSCE-a u suzbijanju radne eksploracije u lancima snabdijevanja.

SINERGIJA U BORBI PROTIV TRGOVINE LJUDIMA U SVRHU RADNE EKSPLOATACIJE U LANCIMA SNABDIJEVANJA

Misija OSCE-a u BiH je podržala učešće devet predstavnika sektorâ za borbu protiv trgovine ljudima i javne nabavke u BiH, sindikatâ, akademske zajednice te civilnog društva na regionalnoj konferenciji pod nazivom "Dužna pažnja u pogledu poštivanja ljudskih prava: Preduzimanje koraka u borbi protiv trgovine ljudima i radne eksplatacije u lancima snabdijevanja", održanoj 11. maja 2023. godine u Skoplju u Sjevernoj Makedoniji. Konferencija je organizovana u saradnji sa uredima OSCE-a na Zapadnom Balkanu, Uredom specijalnog predstavnika i koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima OSCE-a i Državnom komisijom Sjeverne Makedonije za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne migracije.

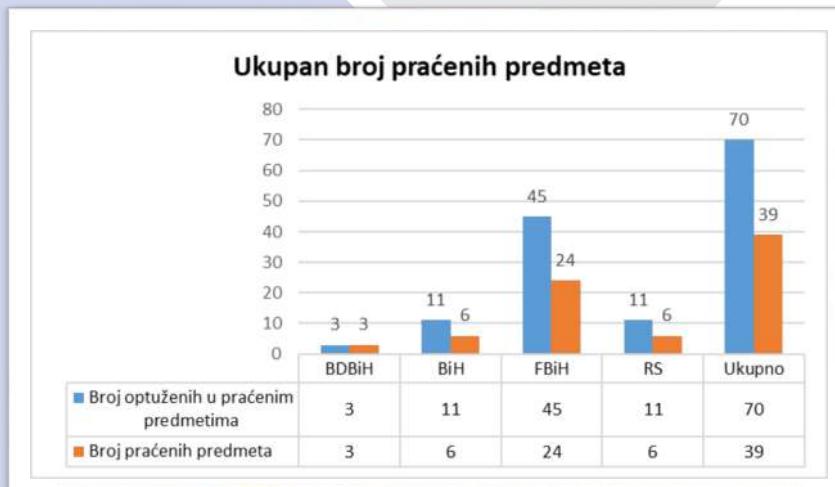
Fokus konferencije bio je na različitim pristupima dužnoj pažnji u pogledu poštivanja ljudskih prava u prevenciji trgovine ljudima i radne eksplatacije u lancima snabdijevanja. Učesnici su razgovarali o globalnim trendovima i izazovima integrisanja dužne pažnje u pogledu poštivanja ljudskih prava u zakonske i regulatorne okvire u Evropi i svijetu (npr. Njemačkoj, Norveškoj i SAD-u). Konferencija je okupila predstavnike vlada, agenciju za javne nabavke, udruženja poslodavaca, privrednih komora, sindikata, inspektorata rada te drugih aktera angažovanih u borbi protiv trgovine ljudima. Učesnici su doprinijeli razmjeni mišljenja i iskustava o ovoj temi u smislu identifikacije područja za djelovanje koja mogu unaprijediti dalji dijalog o ovoj temi.

ZAJEDNIČKE RADIONICE ZA POLICIJU O PITANJIMA MIGRACIJA

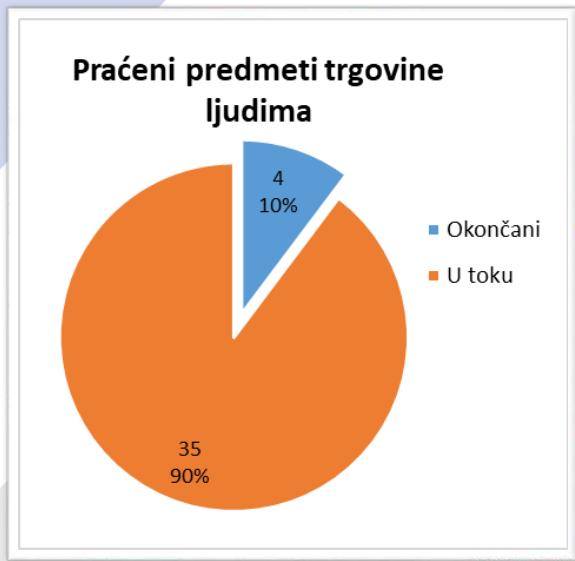
Agencije UN-a (UNHCR, IOM, UNDSS i UNICEF) i Misija OSCE-a u BiH, u saradnji sa Službom za poslove sa strancima Ministarstva sigurnosti BiH, su u junu održali prezentaciju o nadležnostima svake od agencija u oblasti zaštite i podrške migranata, izbjeglica i tražilaca azila u Bosni i Hercegovini. Misija OSCE-a u BiH predstavila je svoj rad u oblasti prevencije i suzbijanja trgovine ljudima u mješovitim migracionim tokovima, kao i ključne nalaze zasnovane na praćenju takvih predmeta pred domaćim pravosudnim institucijama. Učesnici su upoznati sa rodnim perspektivama i pristupu usmjerrenom na žrtve u prvom kontaktu i ranoj identifikaciji potencijalnih žrtava trgovine ljudima. Prezentacija je uključivala praktičnu kontrolnu listu indikatora koji olakšavaju razlikovanje trgovine ljudima od krijumčarenja ljudi.

REZULTATI PRAĆENJA PREDMETA TRGOVINE LJUDIMA

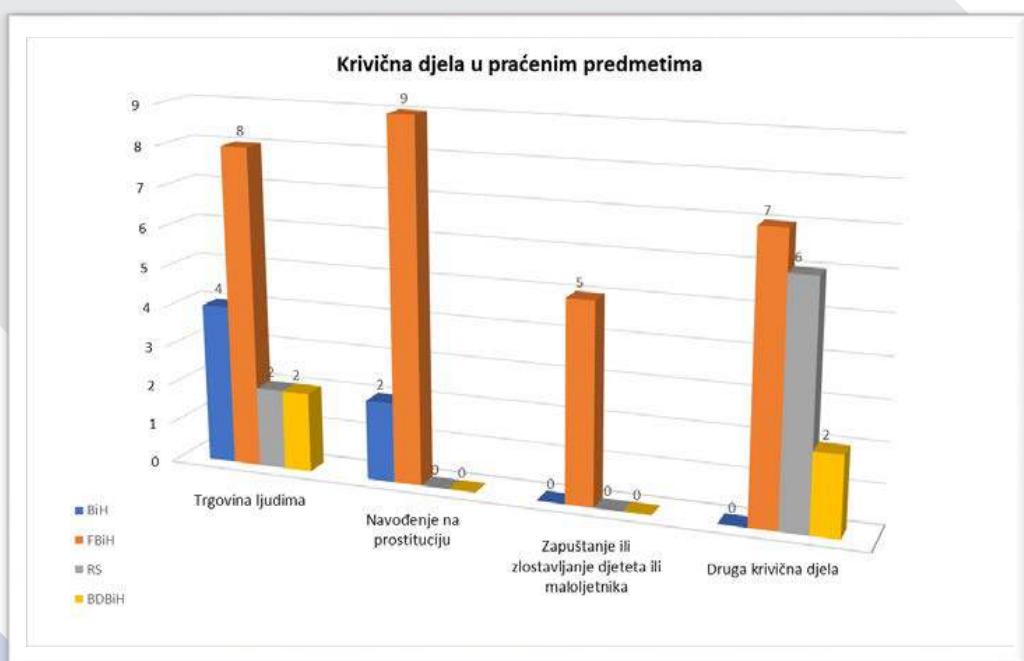
Misija OSCE-a u BiH prati predmete trgovine ljudima i srodne predmete s ciljem identifikovanja najboljih praksi i nedostataka u odgovoru pravosudnog sistema na trgovinu ljudima. U periodu između 1. januara i 30. juna 2023. godine, Misija je pratila 39 predmeta koji se odnose na krivična djela pravno kvalifikovana kao trgovina ljudima u skladu sa važećim zakonskim okvirom u BiH ili, bez obzira na njihovu pravnu kvalifikaciju, predmete u kojima su bitne činjenice ukazivale na postojanje zakonom propisanih elemenata krivičnog djela trgovine ljudima.

Od ukupnog broja praćenih predmeta, 35 predmeta je još u toku, a 4 predmeta su okončana u periodu između 1. januara i 30. juna 2023. godine.

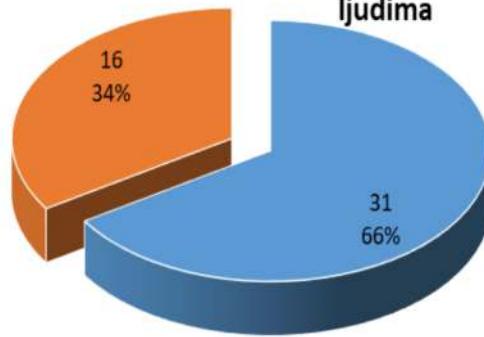
Praćeni predmeti uključivali su 70 optuženih (53 muškarca i 17 žena). Kao što je prikazano u grafikonu ispod, praćeni predmeti odnose se na krivično djelo trgovine ljudima u skladu s članom 186. Krivičnog zakona BiH (KZ BiH) u 4 predmeta; krivično djelo iz člana 146. Krivičnog zakonika RS (KZ RS) iz 2017. godine u 2 predmeta; krivično djelo trgovine ljudima iz člana 210a Krivičnog zakona FBiH, (KZ FBiH) u 6 predmeta i 2 predmeta iz člana 210b KZ FBiH; i krivično djelo trgovine ljudima iz člana 207a Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH (KZ BDBiH) u 2 predmeta.

U 2 praćena predmeta sudske odluke se odnose na krivično djelo međunarodno navođenje na prostituciju iz člana 187. KZ BiH; u 9 predmeta sudske odluke se odnose na krivično djelo navođenje na prostituciju iz člana 210. KZ FBiH; u 5 predmeta prijave se odnose na krivično djelo zanemarivanje i maltretiranje djeteta ili maloljetnika iz člana 219. KZ FBiH.

Ostale optužbe u praćenim predmetima uključivale su krivična djela kao što su Zlostavljanje djece radi pornografije (KZ RS [novi] čl. 175. – 3 predmeta, KZ FBiH čl. 211. – 3 predmeta i KZ BDBiH čl. 208. – 1 predmet), Nasilje u porodici (KZ BDBiH čl. 218. – 1 predmet); Otmica djeteta ili maloljetnika (KZ FBiH čl. 217. – 2 predmeta); Vanbračna zajednica sa djetetom ili maloljetnikom (KZ RS [novi] čl. 184. – 2 predmeta); Spolni odnos sa djetetom (KZ FBiH čl. 207. – 1 predmet i KZ RS [novi] čl. 172. – 1 predmet); i Protivpravno lišenje slobode (KZ FBiH čl. 179. – 1 predmet).

Kvalifikovanje kriminalnog ponašanja u vezi sa trgovinom ljudima

- Trgovina ljudima kvalifikovana kao "obično" krivično djelo
- Trgovina ljudima kvalifikovana kao krivično djelo trgovine ljudima

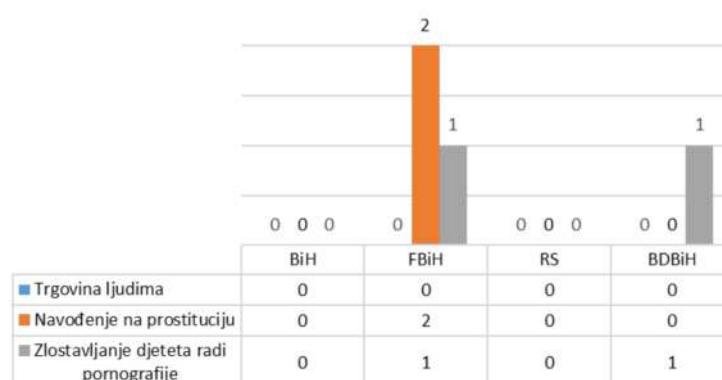
U četiri predmeta u izveštajnom periodu (januar - juni 2023. godine) tri optužena su oglašena krivim, a jedan optuženi je oslobođen. Dva optužena su osuđena na uslovne kazne, a jedan optuženi na kaznu zatvora; najniža izrečena kazna je uslovno 3 mjeseca zatvora, dok je najteža izrečena kazna 2 godine i 6 mjeseci zatvora.

Stopa osuđenih lica

Sljedeći grafikon detaljno opisuje krivična djela u predmetima koji su okončani u izveštajnom periodu:

Krivična djela u okončanim predmetima

DRŽAVNI KOORDINATOR ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I ILEGALNE MIGRACIJE U BIH

Ministarstvo sigurnosti BiH
Trg BiH
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel.: +387 33 492 455
+387 33 492 452
+387 33 492 420
+387 33 710 530
Fax: +387 33 710 531
e-mail@ureddk@msb.gov.ba

OSCE Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Bosnia and Herzegovina

Misija OSCE-a u BiH je podržala izradu ovog materijala.

Svako gledište, izjava ili mišljenje, izraženo u ovoj publikaciji, a za koje nije izričito naznačeno da potiče iz Misije OSCE-a u BiH, ne odražava nužno zvaničnu politiku Misije OSCE-a u BiH.